

***ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА РЕШАВАЊЕ ПИТАЊА ИЗБЕГЛИХ,
ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ
СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ У ОПШТИНИ
ВЕЛИКА ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2022-2027.ГОДИНЕ***

Велика Плана, децембар 2021. године

САДРЖАЈ

Увод	3
Захвалност учесницима у процесу израде ЛАП.....	5
Сажетак (резиме) ЛАП	6
Поглавље 1: Општи подаци о Општини Велика Плана.....	8
Поглавље 2: Подаци о избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима по основу споразума о реадмисији у Општини.....	12
Поглавље 3: Анализа ситуације	13
Поглавље 4: Приоритетне циљне групе.....	20
Поглавље 5: Општи и специфични циљеви	20
Поглавље 6: Активности – Задачи за реализацију ЛАП	21
Поглавље 7: Ресурси / Буџет	26
Поглавље 8: Аранжмани за примену	26
Поглавље 9: Праћење и оцена успешности	27
Одлука Скупштине општине о усвајању ЛАП.....	28

УВОД

Шта је Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника

У овом документу под процесом локалног акционог планирања унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица (ИРЛ) и повратника по основу Споразума о радмисији (у даљем тексту: повратници) и других рањивих група у контексту мешовитих миграција подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника намеравамо да остваримо у свом локалном окружењу у току наредних пет година. Тај процес се заснива на идентификовању најбољег начина ангажовања капацитета свих социјалних актера у заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника (ЛАП), посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку којом су дефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота локалне заједнице.

У оквиру овог документа, под избеглим и расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домова и расељавању, због рата на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије (Комесаријат) признаје у складу са Законом о избеглицама („Службени гласник РС“, број 18/92, „Службени лист СРЈ“, број 42/02 – СУС и „Службени гласник РС“, број 30/10)

Интерно расељена лица су она лица која су била присиљена да напусте своје домове, али су остали у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове су различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон..... Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

Према Споразуму о радмисији између Србије и Европске Уније, повратници по Споразуму о радмисији су лица која су добровољно или присилно враћена из држава у којима су неосновано боравила (одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла.

Споразумом између Републике Србије и Европске уније о радмисији лица која незаконито бораве на територији Европске уније, а који је ступио на снагу 01. јануара 2008. године, уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или више не испуњавају услове за улазак, боравак или настањење на територији државе чланице ЕУ, уколико је доказано или ако је могуће на основу поднетих *prima facie* доказа веродостојно претпоставити да је то лице држављанин Србије.

Спречавање нелегалних миграција и прихват и интеграција повратника по основу Споразума о радмисији су један од услова за приступање европској унији. У циљу испуњавања својих обавеза Влада Републике Србије усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу Споразума о радмисији 13. фебруара 2009. године („Службени гласник РС“, број 15/09).

Тражиоци азила и мигранти у потреби без утврђеног статуса су на територији Републике Србије ушли из суседних земаља, а пореклом су из конфликта захваћених подручја Блиског Истока и Африке. Иако питање њиховог квалитета живота у локалној средини кроз опремање смештајног простора, простора за информативне, едукативне, спортске и здравствене услуге као и спровођење неопходних активности на јачању толеранције, спада у област управљања мешовитим током миграција, ову групу није потребно обухватити локалним акционим планом, јер није присутна на територији општине Велика Плана.

Стратешки оквир ЛАП-а одређен је у складу са политиком и правцима деловања дефинисаним Националним и локалним стратешким документима од значаја за питања избеглих, интерно расељених лица и повратника. У циљу координираног рада, коришћења научних лекција и најбољих пракси, овај Пројекат узима у обзир постојеће пројекте изградње капацитета на локалном нивоу, а нарочито оне које су у домену социјалне, економске и стамбене политике. Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника овде се третира као део ширег механизма смањења сиромаштва и социјалне искључености осетљивих друштвених група.

Локални акциони план за решавање питања избеглих, ИРЛ и повратника по основу споразума о реадмисији доноси се на период од 2022-2027. година.

Процес израде Локалног акционог плана за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Велика Плана, заснивао се на интерактивном приступу чије су основне методолошке карактеристике да је:

- Локални – спроведен је у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – укључио је различите битне актере процеса пружања друштвено организоване подршке избеглим, интерно расељеним и повратницима у локалној заједници;
- Утемељен на реалним околностима, расположивим ресурсима и потребама унапређења положаја избеглих, интерно расељених и повратника;
- Прилагођен ситуацији у локалној заједници, актерима и позитивној промени којој се тежи;
- Користи савремене методе планирања и анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потребе процеса, прикупљање и анализу основних податка о положају и потребама избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Велика Плана коришћени су следећи извори: Стратегија развоја социјалне заштите Општине Велика Плана 2018-2022, резултати интервјуа са потенцијалним корисницима и састанака са локалним актерима, статистички подаци, различити извештаји и документи, подаци Комесаријата, Општинске службе која се бави питањима везаним за наведену циљну групу, Црвеног крста, локалних невладиних организација.

Процес израде Плана спроведен је у периоду март – децембар 2021. године

Захвалност учесницима у процесу локалног акционог планирања

У циљу обављања саветодавних послова у вези са управљањем миграцијама на територији општине Велика Плана, у складу са чланом 12. Законом о управљању миграцијама („Сл.гласник РС“, бр. 107/2012) формиран је Савет за миграције.

Савет за миграције чине представници/це локалне самоуправе као носиоци процеса и формални доносиоци овог документа, укључујући повереника за избеглице и институције система које се на локалном нивоу баве питањима миграција. Улога и надлежност Савета је да:

- Прати и извештава Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије као и органе управљања Општине о миграцијама на територији Општине;
- Предлаже програме, мере и планове активности које треба предузети ради ефикасног управљања миграцијама;
- Доставља, на захтев Комесаријата извештај о предузетим мерама и другим питањима из области управљања миграцијама на територији Општине;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Прати и оцењује успешност примене локалног акционог плана;
- Обавља и друге послове у области управљања миграцијама, у складу са Законом.

Захваљујемо се свим члановима Савета за миграције, Комесаријату за избеглице и миграције Републике Србије на стручној подршци у изради документа, као и на учешћу и подршци у процесу планирања и израде локалног акционог плана.

У циљу израде Локалног акционог плана за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о рсадмисији у Општини Велика Плана формирана је радна група у саставу:

1. Оливера Которчевић Ђокић – начелник Одељења за друштвене делатности Општинске управе општине Велика Плана;
2. Светлана Митић – запослена у Општинској управи општине Велика Плана;
3. Златан Коруновић – Секретар Црвеног крста Велика Плана;
4. Вујица Сребрић – запослен у Центру за социјални рад општине Велика Плана;
5. Тијана Рајић – запослена у Одељењу за друштвене делатности Општинске управе општине Велика Плана;

Улога Општинске радне групе била је да:

- Унапреди сопствене капацитете за планирање кроз одговарајуће консултације са КИРС-ом;
- Обезбеди потребне податке непосредно од циљних група и социјалних актера у систему подршке избеглим, интерно расељеним и повратницима;
- Размењује информације и учествује на састанцима од значаја за процес планирања;
- Примењује усвојене методе планирања током процеса планирања;
- Дефинише циљеве, правце развоја и сарађује са различитим релевантним локалним и републичким актерима;
- Планира праћење и оцењивање успешности примене локалног акционог плана;
- Ради на писању завршног документа;
- Допринесе да финална верзија буде предложена Скупштини Општине Велика Плана на усвајање.

САЖЕТАК – РЕЗИМЕ

Локални акциони план за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Велика Плана (2022-2027) је стратешки документ општине заснован на свеобухватној анализи ситуације који изражава дугорочна опредељења локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалну заједницу. Према последњим подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије у општини Велика Плана је регистровано 62 избеглице и 1811 интерно расељених лица. Због великих миграција избегличке и расељеничке популације тешко је прецизно утврдити колико људи, који су некада живели на просторима бивших југословенских република, данас заиста живи на територији општине Велика Плана.

Од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године до 2021. године, према званичним подацима у Општину Велика Плана вратио се мањи број држављана Србије који нису имали, или су изгубили основ боравка. Све три циљне групе у великој мери суочени су са проблемима незапослености, сиромаштва, стамбеним и статусним питањима, проблемима који се тичу права на здравствену заштиту.

Општи циљ Локалног акционог плана за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника је побољшање социјално-материјалног положаја и животног стандарда избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Велика Плана кроз програме стамбеног збрињавања и економског оснаживања, што ће дугорочно посматрано допринети и побољшању демографске ситуације у овој општини.

Специфични циљеви овог плана су:

Специфични циљ 1: До краја 2027. године стамбено збринуте најмање 25 породица избеглих, ИРЛ и повратника доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих неусловних објеката.

Специфични циљ 2: До краја 2027. године, у складу са мерама демографске политике Општине стамбено збринуте најмање 10 породица избеглица, ИРЛ и повратника кроз програм откупа кућа са окућницом.

Специфични циљ 3: У периоду од 2022. до краја 2027. године стамбено збринуте најмање 3 породице избеглица, ИРЛ и повратника кроз програм обезбеђивања монтажних кућа.

Специфични циљ 4: У периоду од 2022. до краја 2027. године економски оснажити најмање 25 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом економских грантова.

Локални акциони план, као свој саставни део има планиране аранжмане за имплементацију и за праћење (мониторинг) и оцењивање успешности (евалуацију) активности.

SUMMARY

The Local Action Plan for improvement of the position of refugees, internally displaced persons and returnees in the Municipality of Velika Plana (2022 – 2027) is a local strategic document based on a comprehensive situation analysis and long-term commitment of the Local Self-government to improve living conditions of refugees, internally displaced persons (IDPs) and returnees and to support their reintegration into the local community. According to the official records of the Commissariat for Refugees of the Republic of Serbia a number of individuals having the status of refugees was 62, while the number of IDPs was 1.811. Due to the extensive migration of refugees it has been difficult to precisely define how many people from ex-Yugoslav republics live in the territory of Velika Plana.

According to the official data smaller number Serbian citizens have been readmitted since 2007, when the Readmission Agreement between the Republic of Serbia and EU was signed. All those three groups are faced with unemployment, poverty, accommodation and status related problems, as well as problems related to access to education and health protection.

The **overall objective of this LAP (2022 – 2027)** is to improve the standar of living and socio-economic situation of refugees, internally displaced persons and returnees through the programs of economic strengthening and providing of permanent housing solutions for the most vulnerable families. In the long term, this will contribute to improvement of demographic situation in the Velika Plana municipality.

Specific objectives:

Specific Objective 1: Until the end of 2027 provide permanent accommodation for at least 25 refugee, IDP and returnee families by supplying them with construction materials for adaptation or completion of the initiated construction works.

Specific Objective 2: In line with the local population policy until the end of 2027 provide accommodation for at least 10 refugee, IDP and returnee families by purchasing households with yards.

Specific Objective 3: During the period 2022 – 2027 provide accommodation for at least 3 refugee, IDP and returnee families through provision of prefabricated houses.

Specific Objective 4: During the period 2022 – 2027 support economic strengthening of at least 25 refugee, IDP and returnee families through income generation grants.

The LAP comprises of implementation, monitoring and evaluation activities.

ПОГЛАВЉЕ 1.

Основне информације о подручју општине Велика Плана

1.1 Историјат

На простору општине, насељеном од давнина, остављени су и пронађени бројни материјални докази да су овај простор људи насељавали и у праисторији. Прве људске насеобине су подизане у плодним долинама река Велике Мораве и Јасенице.

У историјском контексту Велика Плана је формирана на десној долиној страни Јасенице, западно од „Цариградског друма“. У српским писаним изворима први пут се појављује 1732. године везано за одржавање Великог Сабора православне цркве у Београду, на коме је учествовао Димитар Антић, оберкнез из Велике Плана, као изасланик.

Под називом "Плана", насеље се први пут помиње у таксимулу венчаних београдске митрополије из 1724. године када је Плана имала 4 женика која су платила свадбарину. У време периода обнове, након Хатишерифа, развила се у насеље са 130 домова. Даљу експанзију дугује појави железнице осамдесетих година XIX века и значајним задругарским покретима почетком XX века. Велика Плана због својих кланица у то време постаје позната као „Српски Чикаго“.

Крајем XIX и у првој половини XX века, Велика Плана је имала брз популациони раст и промене у структури делатности становништва, али је насеље још увек имало руралну физиономију. Тек добијањем административне функције након II светског рата, Велика Плана је постала функционално средиште среза, а касније и општине, након чега је почео убрзани развој насеља са урбаним карактеристикама.

1.2. Геостратешки положај општине Велика Плана и предности

Општина Велика Плана захвата административну територију величине 345,49 км², на којој живи 45.575 становника (Попис 2011. године). Од тога на привременом раду, односно боравку у иностранству, се налази 4.673 лица.

Као просторни систем, општина Велика Плана лежи у плодној великоморавској низији, којом поред реке Велике Мораве и њених притока, „протиче“ и најзначајнији инфраструктурни коридор; у њој су сконцентрисана насеља, природни потенцијали и активности. Управо овај коридор представља осовину развоја Србије, а истовремено је само део значајне европске осовине развоја, којом се управо на исходишту Велике Плана, спаја са краком. Овакав географски положај је значајна упоредна предност у односу на друге просторне целине, и пружа потенцијале који се много активније морају експлоатисати у дугорочном развоју општине.

Положај општине Велика Плана садржи неколико кључних елемената од којих зависи њен просторни развој, односно економски, социјални и еколошки квалитет развоја Велике Плана као урбаног центра и 12 сеоских или мање урбаних насеља општине. Ти елементи су:

- Аутопут - коридор X
- Велика Морава
- Положајни централитет
- Контекст регионалног повезивања и усаглашавања.

Аутопут – коридор X, пресеца општину Велика Плана уздужно, просторно на два идентична, али морфолошки различита дела. Садржај, функције и утицаји овог коридора (аутопут, железница, магистрални правци гасоводне и телекомуникационе мреже), јесте оно што се мора унапређивати, валоризовати и нијансирати у будућем времену. Сарадња на бази туристичких, привредних, саобраћајних и културних програма је оно што је могуће и реално, управо због присуства аутопута Е-75. (Београд-Ниш)

Велика Морава, одређује највећим делом источну границу општине и представља најзначајнији хидропотенцијал, поготову тиме што је и највећа "српска" притока Дунава (Коридор VII), који представља још један европски интегративни коридор на овом простору.

Положајни централитет, проистиче из самог географског положаја општине. Општина Велика Плана налази се у централном делу Републике Србије и највећим својим делом простире се у средишњем делу доње Великоморавске низије, у југоисточном делу Подунавског округа. Окружена је општинама Смедерево на северу, Жабари и Свилајнац на истоку, Лапово на југу, Рача на југозападу и Смедеревска Паланка на западу. Динамика демографских и економских промена на територији општине Велика Плана последична је рефлексивна реализације и изградње аутопута, а поготову железнице, који је спречио могућност изолације ове територије, извршивши интегрисање у шири европски контекст.

Контекст регионалног повезивања и усаглашавања - Регионална констелација Подунавског округа (заједно са Браничевским) била је предмет опсервација и пројекција развоја још од раних 80-тих година прошлог века, али још увек није у највећем делу капитализовала своје потенцијале.

Стратешки је веома важна и просторна, као и економска оријентација ка повезивању Велике Плана са Смедеревом и Смедеревском Паланком и околином. Општини Велика Плана регионални аспект чини природни стратешки потенцијал.

1.3. Основне демографске карактеристике

Према подацима са пописа становништва обављеног 2011. године, на територији општине Велика Плана живело је укупно 45.575 становника, а од тога 4.673 лица се налазе у иностранству. Полна структура становништва је следећа: 20.139 становника мушког пола и 20.763 становника женског пола. Број новорођених се смањује из године у годину, па природни прираштај становника у Општини Велика Плана је постао негативан. Према резултатима пописа из 2011. године у Општини Велика Плана је за скоро 9% мање становника него што је забележено током претходног пописа.

Пописом из 2011. године у општини Велика Плана евидентирано је укупно 13.430 породичних домаћинстава. У просечном породичном домаћинству у овој општини живи 3,00 члана.

T-1

Велика Плана	Домаћинства
Град	5.374
Велико Орашје	707
Доња Ливадица	528
Крњево	1.247
Купусина	62
Лозовик	1.535
Марковац	988
Милошевац	937
Ново Село	389
Радовање	176
Ракинац	307
Старо Село	895
Трновче	285
Укупно	13.430

У наведеној табели је приказан број домаћинства по насељеним местима Општине Велика Плана

Старосна структура становништва

T-2

Старосна група	до 4 године старости	5 – 14	15 – 19	20-59	60 – 85	преко 85 година старости
Општина Велика Плана	1.659	4.150	2.469	21.888	10.206	530
Укупан број становника Подунавског округа	8990	20.548	12.134	109.588	46.136	1.999

Основне демографске карактеристике општине Велика Плана су смањење укупног броја становника у периоду између 2002. и 2011. године.

У међупописном периоду од 9 година (2002–2011. година), изражена је тенденција опадања броја становника у општини од око 9%. У односу на 2002. годину број становника је 2011. године смањен за 3.568.

Табела бр. 3 Број и кретање становника у последњем међупописном периоду 2002. - 2011. год.

	Република Србија	Подунавски округ	Општина Велика Плана
Попис 2002. Године	7 498 001	210 290	44 470
Попис 2011. Године	7 186 862	199 395	40 902
Апсолутни пораст/пад становн.	- 311 139	- 10 895	- 3 568

*Извор : РС Републички завод за статистику (Попис 2011. године)

1.4. Организациона структура Општине

Правни оквир општине Велика Плана је регулисан Законом о локалној самоуправи и Статутом општине. По наведеним прописима, општина има статус правног лица. Сви послови који се односе на општину Велика Плана се реализују преко органа Скупштине општине, председника општине и Општинског већа.

Скупштину општине чине одборници које бирају грађани на непосредним изборима, тајним гласањем. Општина Велика Плана има 39 одборника

Општина преко својих органа у складу са Уставом и Законом доноси програме развоја, урбанистичке планове, буџет и завршни рачун, уређује и обезбеђује обављање комуналних делатности и друге послове који су у интересу грађана. Општина има надлежности у области основног и средњег образовања, културе, физичке културе, друштвене бриге о деци, примарне здравствене заштите, социјалне заштите, борачко-инвалидске заштите, заштите споменика културе.

Надлежност Општинске управе:

Општинска управа свој рад заснива на Уставу Републике Србије, Закону о локалној самоуправи, Закону о државној управи, Закону о радним односима у државним органима и још на основу многих других Закона, уредби и одлука.

1. Припрема нацрте прописа и друга акта које доноси Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће;
2. Извршава одлуке и друге акте Скупштине општине и председника Општине и Општинског већа;
3. Решава у управном поступку у првом степену о правима и дужностима грађана, предузећа, установа и других организација у управним стварима из надлежности Општине;
4. Обавља послове управног надзора над извршавањем прописа и других општих аката Скупштине општине;
5. Извршава законе и друге прописе чије је извршавање поверено Општини;
6. Обавља стручне и друге послове које утврди Скупштина општине, Председник општине и Општинско веће.

Општинском управом, као јединственом службом, руководи начелник општинске управе.

Општинска управа има следеће организационе јединице:

1. Одељење за општу управу, заједничке послове;
  - одсек за грађанска стања и месне канцеларије
2. Одељење за привреду и локално економски развој;
  - одсек за локално економски развој
3. Одељење за финансије;
  - одсек за буџет и трезор
  - одсек за финансијске послове директног буџетског корисника
4. Одељење за урбанизам и грађевину, имовинско-правне и комунално – стамбене послове;
  - одсек за урбанизам, грађевину и комунално-стамбене послове
  - одсек за имовинско-правне послове
5. Пореско одељење;
  - одсек за утврђивање и контролу јавних прихода
  - одсек за наплату јавних прихода, пореско рачуноводство
6. Одељење друштвене делатности;
7. Одељење за инспекцијске послове;
8. Служба за скупштинске послове и односе са јавношћу;
9. Служба за интерну ревизију;

ПОГЛАВЉЕ 2.

Подаци о избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима у Општини

Почетком 90-тих година, у тада и званично неразвијеној Општини Велика Плана, слио се велики број избеглих, а касније и расељених лица.

Велики број избеглица није могао да буде апсорбован и интегрисан у педесетак хиљада домицилног становника јер су се тих година због привредне кризе затварала и она предузећа која су до тада успешно пословала.

Слична ситуација је била и 1999. године када су интерно расељена лица доспела на подручје Општине Велика Плана.

Према попису избеглица из 1996. године на територији општине Велика Плана евидентирано је 1.282 избеглица. Пописом из 2001.године евидентирано је 879 избеглица, а пописом избеглица из 2004/2005. године на територији општине регистровано је 215 избеглих лица са признатим избегличким статусом.

Према последњој регистрацији расељених лица са Косова и Метохије из 2000.године, регистровано је укупно 1956 расељених лица

Према подацима КИРС-а, на дан 01.07.2021. године (табела бр. 4) у Општини Велика Плана је регистровано 62 избеглих и 1.811 интерно расељених лица. Сва избегла и интерно расељена лица су у приватном смештају из разлога што су три колективна центра, која су постојала на територији Општине Велика Плана затворена пре двадесетак година.

Из претходних података види се да постоји тенденција смањења броја избеглих. Око 60% особа које су добиле држављанство и личне карте Републике Србије су остале на територији општине Велика Плана, али њихов статус у егзистенцијалном смислу се није битније променио, односно нису решили своја питања становања и запошљавања те и даље представљају угрожену категорију којој је неопходна помоћ. Према, до сада уоченим трендовима одласка из Велике Плана, избегли и интерно расељени углавном одлазе у Београд, Нови Сад и друге веће градове, и то због запошљавања или куповине некретнина.

Табела бр.4

Табела	Избегла лица	Расељена лица
ПОДУНАВСКИ ОКРУГ	310	10.918
Општина Велика Плана	62	1.811

На територију општине Велика Плана највећи број избеглих лица дошао је са територије Петриње, Сиска, Костајнице, Глине, Книна идр. док су интерно расељена лица у највећем броју дошла из Клине, Истока, Пећи а у мањем броју из Урошевца, Гњилана и Витине.

Од потписивања Споразума о реадмисији с ЕУ 2007. године, према званичним подацима Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, у Општину Велика Плана вратио се мањи број држављана Србије који нису имали, или су изгубили основ боравка. Кроз програме организованог повратка које је спроводио ИОМ (програм ГАРП), у протеклим годинама у Општину Велика Плана враћено је 8 особа, углавном из Немачке. С обзиром да не постоје систематски ажурирани подаци о овој популацији, постоји могућност да је број повратника знатно већи.

Проблемима избеглих, интерно расељених лица и повратника општине Велика Плана бави се Повереништво комесаријата за избеглице и миграције општине Велика Плана.

ПОГЛАВЉЕ 3.

Анализа ситуације и спорна питања избеглих, интерно расељених лица и повратника

Анализа контекста или радног окружења је обухватила четири врсте квалитативних анализа:

- Анализу или Преглед документације о ширем радном окружењу,
- Анализу стања (SWOT анализа),
- Анализу заинтересованих страна
- Анализу проблема.

3.1. Преглед документације о радном окружењу

Анализа или Преглед документације о радном окружењу обухватила је неколико кључних националних стратешких докумената релевантних за ову област, актуелни законски оквир који регулише питања избеглица, ИРЛ и повратника у Републици Србији, стратешка документа општине Велика Плана и реализоване и актуелне пројекте и програме намењене избеглим и ИРЛ у општини.

Национални стратешки документи од значаја за питања избеглих, интерно расељених лица и повратника су:

- Стратегија за управљање миграцијама (2009);
- Национална стратегија реинтеграције повратника по споразуму о реадмисији (2009);
- Национална стратегија запошљавања 2021-2026;
- Стратегија развоја социјалне заштите (2005);
- Национална стратегија за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период 2015-2020;

Актуелни законски оквир за питања избеглица је Закон о избеглицама. С обзиром на уочену потребу да тај Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, сачињен је Предлог Закона о изменама и допунама Закона о избеглицама, који је усвојен у мају 2010. године.

Наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица, односно локалне реинтеграције повратника, којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

Локални стратешки документ од значаја за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Велика Плана је Стратегија развоја социјалне заштите Општине Велика Плана 2018-2022, која обухвата и групу избеглих и интерно расељених лица и повратнике. Препознаје их као рањиву групу, идентификује њихове социјалне потребе и укључује их у систем услуга социјалне заштите на локалном нивоу, заједно са другим социјално рањивим групама.

Реализовани пројекти који се односе на унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица

Од 2009. године од када су почели програми помоћи избеглим лицима у циљу трајног збрињавања у општини и интерно расељеним лицима у циљу побољшања услова живљења, односно од усвајања првог ЈАП-а реализовано је више различитих програма и пројеката и то углавном уз подршку различитих донатора:

INTERSOS - Италијанска хуманитарна организација ИНТЕРСОС

- **пољопривредни Грантови (21 грант)** – од тога 6 породица избеглица (28 лица) и 15 породица интерно расељених лица (85 лица) је добило пољопривредни грант. ;

DANISH REFUGEE COUNCIL - ДАНСКИ САВЕТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

- **социјално становање у заштићеним условима (13+3 станова)** – од тога 3 породице избеглица (8 лица), 10 породица интерно расељених лица (34 лица) и 3 породице локалног становништва (12 лица) је добило станове.

За изградњу овог објекта Општина је обезбедила грађевинску парцелу са одговарајућом инфраструктуром.

- **монтажне куће (3 куће)** – од тога 1 породица избеглица (4 лица) и 2 породице интерно расељених лица (8 лица) је добило монтажне куће.

- **помоћ у грађевинском материјалу (25 пакета грађевинског материјала)** – од тога 4 породице избеглица (23 лица) и 21 породица интерно расељених лица (100 лица) је добило пакете грађевинског материјала.

- **доходовни пројекти (19 грантова)** – од тога 2 породице избеглица (8 лица), 13 породица интерно расељених лица (60 лица) и 4 породице (17 лица) локалног становништва је подржано доходовним активностима.

UNCHR

- **откуп кућа са окућницом (8)** – од тога за 4 породице избеглица (13 лица) и 4 породице интерно расељених лица (13 лица) откупљене су куће.

AMITY, PRAXIS, SDF,

- пружање бесплатне правне помоћи.

ASB

- **помоћ у грађевинском материјалу (6)** – од тога 1 породица избеглица (4 лица) и 5 породица интерно расељених лица (37 лица) је добило пакете грађевинског материјала.

БОЖУР

- **програми преквалификације и доквалификације** – једно интерно расељено лице је ишло на програм преквалификације

- **доходовни пројекти** – 3 породице интерно расељених лица (16 лица) је подржано доходовним активностима

КОМЕСАРИЈАТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ И МИГРАЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- **помоћ у грађевинском материјалу (70)** – од тога 12 избегличких породица (42 лица) и 58 породице интерно расељених лица (224 лица) је добило пакете грађевинског материјала.
- **доходовни пројекти (24)** – од тога 7 породица избеглица (25) и 17 породица интерно расељених лица (89 лица) је подржано у доходовним активностима.
- **откуп кућа са окућницом (18)** – од тога за 5 породице избеглица (16 лица) и 13 породица интерно расељених лица (52 лица) откупљене су куће.

Пројекти финансирани од стране Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије реализовани су преко Општине Велика Плана уз учешће општине од 5% до 10%

- **Регионални стамбени програм** – финансиран од стране Банке за развој савета Европе и Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије. У оквиру овог програма збринуто је 13 избегличких породица (48 лица) доделом пакета грађевинског материјала и 11 избегличких породица (35 лица) куповином сеоске куће са окућницом.

ИДС – БЕОГРАД

- **помоћ у грађевинском материјалу (22)** – од тога 21 породица интерно расељених лица (84 лица) и 1 породица повратника (5 лица) је добило пакете грађевинског материјала.
- **доходовни пројекти** – 16 породица интерно расељених лица (56 лица) је подржано доходовним активностима.
- **откуп кућа са окућницом** – 1 породици интерно расељених лица (3 лица) откупљена је кућа.

Најважнији закључци Анализе документације су следећи:

- Наведене националне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја. Дефинишу основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и обезбеђивање услова за локалну интеграцију, што је у потпуности у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана.
- Локални стратешки документ Општине указује на проблем избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Велика Плана као и начин њихове интеграције у локалну заједницу.
- Програми и пројекти за избегла и ИРЛ који су до сада реализовани, као и они који су у току, бавили су се решавањем питања становања, економског оснаживања, личне документације, правном подршком. Ови програми и пројекти дају директиве и за будући рад на унапређењу положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника.

3.2. Анализа стања (SWOT анализа)

Анализа стања у локалној заједници по питањима унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника извршена је кроз идентификовање досадашњих активности и резултата у овом домену и сагледавање позитивних капацитета и слабости локалне заједнице, као и могућности и препрека са којима се суочава у свом радном окружењу. Анализа је урађена коришћењем SWOT технике.

У Н У Т Р А Ш Њ Е	<u>Снаге</u>	<u>Слабости</u>
	<ul style="list-style-type: none"> - Подршка локалне управе (Председник општине, Општинско веће...) - Стручни кадар са великим искуством и знањем - Постојање савета за миграције у чијем саставу се налазе представници свих релевантних локалних институција - Постојање буџетске линије. - Добра сарадња међу партнерима и НВО - Постојање локалних стратешких докумената - Добра евиденција података о избеглицама и ИРЛ, што подразумева и редовно ажурирање - Теренски рад - Заинтересованост и укључивање циљне групе у решавању проблема - Усвојена Стратегија развоја социјалне заштите 	<ul style="list-style-type: none"> - Лоша евиденција броја повратника и непостојање евиденције о проблемима повратника - Лоша образовна структура циљне групе - Непостојање локалних избегличких удружења - Слаба информисаност повратника о сопственом статусу
С П О Љ А Ш Њ Е	<u>Могућности</u>	<u>Препреке</u>
	<ul style="list-style-type: none"> - Постојање релевантних националних стратешких докумената за решавање проблема избеглица, ИРЛ и повратника - Активности и програми КИРС-а - Приступ различитим фондовима намењеним за решавање проблема избеглица, ИРЛ и повратника - Постојање регионалних пројеката 	<ul style="list-style-type: none"> - Економска криза на глобалном и локалном нивоу - Неусаглашеност праксе и прописа - Недостатак акционих планова намењених имплементацији националних стратегија - Смањење донаторских фондова намењених избеглим

Најважнији закључци ове анализе су следећи:

- **Главне снаге** општине Велика Плана су искуство у партнерским пројектима и чврста одређеност локалне самоуправе да унапреди положај избеглица, ИРЛ и повратника.
- **Главне слабости** општине Велика Плана су низак ниво образовања и лоша евиденција о броју и проблемима повратника.
- **Спољашње могућности** су политички консензус на националном нивоу за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника, активности и програми КИРС-а те приступ ИПА и различитим донаторским фондовима.
- Као **препреке** препознате су: општа економска криза, смањење донаторских фондова и недостатак акционих планова за имплементацију националних стратегија.

3.3. Анализа заинтересованих страна

Идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Велика Плана које су диференциране на крајње кориснике/це ЛАП-а (различите групе избеглих, интерно расељених лица и повратника) и кључне партнере у локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњи корисници/це Локалног акционог плана: као крајњи корисници услуга који су предвиђени ЛАП-ом су избегла, интерно расељена лица и повратници и то:

- вишечлане породице са децом школског узраста
- незапослени
- породице са нерешеним стамбеним питањем
- једнородитељске породице
- жене
- Роми
- породице чији је члан: особа са инвалидитетом, хронично болесна особа или лице ометено у развоју
- старачка домаћинства

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника у Општини Велика Плана.

Кључни партнери у општини Велика Плана који су на различите начине одговорни и/или укључени у активности које се односе на унапређење положаја избеглица, ИРЛ и повратника су:

1. Општинска управа, која обезбеђује локалну регулативу и услове за реализацију подршке избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима у локалну заједницу, као и основну документацију, а у складу са својим овлашћењима и надлежностима.
2. Повереништво Комесаријата за избеглице и миграције ради на решавању статусних питања и препознавању свеобухватне проблематике избеглица, ИРЛ и повратника.
3. Центар за социјални рад организује и спроводи различите услуге социјалне заштите у локалној заједници и пружа друге врсте законом предвиђене подршке бившим избеглим лицима, интерно расељеним лицима и повратницима у остваривању права из области социјалне заштите.
4. Црвени крст, кроз своју основну делатност и програме као што је Народна кухиња, дистрибуција пакета хране и хигијене и службе тражења, пружа подршку избеглим, ИРЛ и повратницима.
5. Национална служба за запошљавање – Филијала Велика Плана, у оквиру својих редовних делатности евидентира и пружа помоћ у запошљавању избеглих, ИРЛ и повратника.
6. Образовне институције (основне и средње школе) у свој образовни систем укључују и децу избеглих, интерно расељених лица и повратника под једнаким условима као и за све друге ученике.
7. Здравствене институције – Дом здравља пружа различите услуге из свог домена рада и сарађује са другим институцијама у програмима намењеним избеглим, интерно расељеним лицима и повратницима.
8. Полиција.
9. Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, чија се улога огледа у координацији различитих програма за избегла, интерно расељена лица и повратнике, преко мреже повереника и кроз сарадњу са локалном самоуправом.

3.4. Анализа проблема

Анализа проблема је показала да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини следећи:

- **Нерешено стамбено питање:** Велики део избегличке популације нема решено стамбено питање, већ живе као подстанари у изнајмљеним становима и кућама или код рођака и пријатеља. Мањи број ових лица је решио стамбени статус куповином имовине. Што се тиче интерно расељених лица велики део је успео да започне изградњу породичне куће, али је проблем што већина њих није у потпуности завршила објекте а и већи део њих је изграђен без планске документације, па из тих разлога немају приступ комуналној инфраструктури.

- **Проблеми који се односе на запошљавање:** Проблеми који се односе на запошљавање у локалној заједници односе се и на популацију избеглих, ИРЛ и повратника. Овај проблем је тим израженији јер највећи број људи из ове популације има низак степен образовања и квалификација, што им отежава степен запошљавања и ставља у ситуацију да се запошљавају на црно и обављају слабо плаћене, привремене и сезонске послове. Део ове популације, нарочито расељени са Косова и Метохије, има великих проблема у прибављању доказа о стеченој квалификацији, као и доказа о оствареном радном стажу или праву на пензију. Одређен број расељених лица са КиМ која су 1999. године били стално запослени у друштвеним предузећима и органима локалне самоуправе, а тај гласао због објективних околности више не могу да обављају, у међувремену нису закључили радни однос нити засновали нови, па тако остварују право на привремену месечну новчану накнаду – такозвани „минималац“. Међутим, постоји велики број расељених којима је радна књижица остала у предузећима која су често уништена у ратним дејствима, те имају проблема да докажу радни стаж и квалификације. Све ово доводи до израженог сиромаштва међу значајним делом избеглих, интерно расељених лица и повратника.

- **Проблеми правне природе, односно проблеми у прибављању личних докумената**

Великом броју избеглих, интерно расељених лица и повратника основни проблем чини остваривање права на добијање личних докумената због нерешеног питања држављанства и места пребивалишта, односно боравка у Републици Србији и то како због административних, тако и због финансијских потешкоћа у прибављању докумената потребних за подношење захтева за пријем у држављанство и издавање личне карте. Одређени број избегличке популације је управо због овога искључен из система социјалне заштите РС (право на новчану социјалну помоћ, туђа нега и помоћ, дечији додатак, родитељски додатак и др), док је одређеном броју интерно расељених лица то отежано због нерегулисаног места боравка.

- **Здравствена заштита:** Према Закону о здравственој заштити избегла, интерно расељена лица и повратници имају потпуно иста права као и домицилно становништво. Међутим, у овој области евидентни су проблеми у остваривању овог права због нерешеног статуса мањег броја избеглих лица. Постоји још увек одређени број лица која су у поступку за добијање држављанства или још увек нису ни поднела захтев за добијање истог, у Републици Србији немају боравиште ни пребивалиште, те немају право на здравствену заштиту ни по једном основу. Ова лица су најчешће стара и болесна која због неукости тешко превазилазе административне препреке да би ово право остварили а које је управо њима преко потребно.

- **Образовање:** Право на образовање се у пракси остварује у потпуности. Сва деца избеглих, интерно расељених лица и повратника су укључена у образовни систем на свим нивоима школовања. Потешкоће се јављају једино међу децом расељених лица са Косова и Метохије ромске националности и децом повратника, која су делимично укључена у систем редовног школовања, због недостатка средстава или језичке баријере.

- **Демографија:** Према објављеним подацима пописа становништва из 2011. године, општина Велика Плана има 40.902 становника који живе у 13.430 домаћинстава. Када се ово упореди са

44.470 становника колико их је регистровано 2002. године, јасно се види пад броја становник за 3.568 особа, односно пад скоро 9%. Општина Велика Плана је спремна да се системским и планским мерама супротстави оваквим трендовима, кроз активне мере политике демографског развоја.

ЗАКЉУЧЦИ:

- Велики проблем избеглим и расељеним лицима је решавање стамбеног питања, јер оно што је до сада урађено по овом питању решило је делимично стамбене проблеме ове популације, тако да потреба за стамбеним збрињавањем и даље постоји.
- Избегла и расељена лица имају релативних потешкоћа при запошљавању. Овај проблем погађа и домицилно становништво, али је много израженији код избегличке и расељеничке популације. Ова популација има својих капацитета који би могли да се искористе, чиме би се овај проблем барем делимично решио (квалификована лица, предузетнички оријентисана лица, ученици и студенти, који би системом школства били оријентисани на „тражена“ занимања ...)
- Мањи број избеглих и расељених лица и даље има проблем прибављања личне документације и решавање статуса. Решењем овог проблема стекли би се услови да се реше и други проблеми и да се остваре права из области социјалне заштите, условљени држављанством РС и пребивалиштем.
- Здравствена заштита је обезбеђена већем броју ових лица, док мањем броју није обезбеђена због њиховог нерегулисаног статуса
- Интеграција ових лица у локалну средину је отежана.

ПРЕПОРУКЕ:

- Обезбедити услове за лакше прибављање документације потребне за подношење захтева за прихват у држављанство РС и личне документације.
- Омогућити угроженом делу популације остваривање права из области социјалне заштите
- Организовати правну помоћ при решавању права на имовину, упис радног стажа и права на пензију остварених у матичним земљама
- Решити стамбено питање ових лица.
- Заједничком акцијом Националне службе за запошљавање, локалне самоуправе и локалних предузетника, радити на пројектима за запошљавање и samozapošljavanje ових лица.
- Регулисати здравствену заштиту свим избеглим и расељеним лицима
- Олакшати друштвену интеграцију

ПОГЛАВЉЕ 4. **Приоритетне групе**

Критеријуми за избор приоритетних група у оквиру Локалног акционог плана за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Велика Плана су следећи:

1. Број чланова домаћинства;
2. Стамбена и егзистенцијална угроженост;
3. Материјални и здравствени статус – степен угрожености
4. Број радно активних чланова домаћинства;
5. Степен образовања (пољопривредници, неквалификовани, квалификовани);
6. Активан приступ – спремност корисничке групе на активизам и самоорганизовање;

Приоритетне групе у оквиру Локалног акционог плана за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Велика Плана:

1. Избегла и ИРЛ која немају трајно решено стамбено питање било да живе у приватном смештају или у сопственим недовршеним или безусловним објектима.
2. Незапослена, радно способна избегла, интерно расељена лица и повратници.
3. Вишечлане породице са децом школског узраста.
4. Једнородитељске породице.
5. Жене.
6. Роми.
7. Породице чији је члан особа са инвалидитетом, хронично болесна особа или лице са сметњама у развоју.
8. Старачка домаћинства.

ПОГЛАВЉЕ 5.

Општи и специфични циљеви

Овим Локалним акционим планом за решавање питања избеглих, ИРЛ и повратника дефинисан је општи циљ који се реално може остварити у периоду 2021-2026. године и то путем систематских и одрживих програма у општини Велика Плана.

Општи циљ: Побољшање социјално-материјалног положаја и животног стандарда избеглих, интерно расељених лица и повратника у општини Велика Плана кроз програме стамбеног збрињавања и економског оснаживања, што ће дугорочно посматрано допринети и побољшању демографске ситуације у општини.

Специфични циљеви

Специфични циљ 1: До краја 2027. године стамбено збринути најмање 25 породица избеглих, ИРЛ и повратника доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих безусловних објеката.

Специфични циљ 2: До краја 2027. године, у складу са мерама демографске политике Општине стамбено збринути најмање 10 породица избеглица ИРЛ и повратника кроз програм откупа кућа са окућницом.

Специфични циљ 3: У периоду од 2022. до краја 2027. године стамбено збринути најмање 3 породице избеглица ИРЛ и повратника кроз програм обезбеђивања монтажних кућа.

Специфични циљ 4: У периоду од 2022. до краја 2027. године економски оснажити најмање 25 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом економски грантова.

ПОГЛАВЉЕ 6.

Активности – задаци за реализацију ЈАП

Специфичан циљ 1: До краја 2027. године стамбено збринути најмање 25 породица избеглих, ИРЈ и повратника доделом пакета грађевинског материјала за завршетак започетих стамбених објеката или адаптацију постојећих неусловних објеката									
Активност	Планирано време за реализацију (од-до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси			Носилац активности	Партнер/и у реализацији	
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори средста				
1.1. Обезбеђивање финансијских средстава		Обезбеђена потребна Финансијска средства	Износ обезбеђених средстава	Финансијски ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа, Повереник	КИРС		
1.2. Формирање комисије за спровођење конкурса	5 дана	Формирана комисија		Људски ресурси		Локална самоуправа, Повереник			
1.3. Доношење правила и утврђивање критеријума за доделу грађевинског материјала	10 дана	Јасно дефинисани критеријуми	Утврђени критеријуми	Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса.	КИРС		
1.4. Расписивање конкурса	30 дана	Расписан конкурс за доделу помоћи	Конкурс објављен	Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса.	КИРС		
1.5. Израда и објављивање предимитарне листе	15 дана					Комисија за спровођење конкурса.	КИРС		
1.6. Избор породица корисника програма и објављивање контакне листе	20 дана	Одабрано најмање 30 породица	Пријаве обрађене у складу са правилником. Урађена листа корисника			Комисија за спровођење конкурса			
1.7. Расписивање тендера и одабир најповољнијег добављача	30 - 60 дана	Потписан уговор са добављачем		Људски ресурси		Локална самоуправа – Служба за јавне набавке			
1.8. Потписивање уговора са добављачем	10 дана	Склопљен уговор		Људски ресурси					
1.9. Потписивање уговора са корисницима	10 дана	Склопљени уговори	Број склопљених уговора	Људски ресурси		Локална самоуправа			
1.10. Додела пакета грађевинског материјала	30 дана	Пакети грађевинског материјала дољени у складу са одлуком	Уговори, отпремнице, записници	Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса	КИРС		
1.11. Извештај о реализацији програма	6-12 месеци од дана испоруке					Комисија за спровођење конкурса			

Специфичан циљ 2: До краја 2027. године, у складу са мерама демографске политике Сједињене Америчке Штатова, ојачати стамбено збринути најмање 10 породица избеглица, ИРЛ и повратника кроз програм откупа кућа са окупационом штетом.

Активност	Планирано време за реализацију (0.1-10)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси			Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори средстава	Остали ресурси		
2.1. Обезбеђивање финансијских средстава за откуп домаћинства		Обезбеђена потребна финансијска средства	Износ обезбеђених средстава	Финансијски ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа	КИРС	
2.2. Формирање комисије за спровођење конкурса	5 дана	Формирана комисија		Људски ресурси		Локална самоуправа, Повереник		
2.3. Довошење правилника и утврђивање критеријума за одабир приоритетних породица	15 дана	Јасно дефинисани критеријуми	Утврђени критеријуми	Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса	КИРС	
2.4. Расписивање огласа за откуп домаћинства	30 дана	Објављен оглас, прикупљене пријаве	Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса	КИРС	
2.5. Израда и објављивање прелиминарне листе	15 дана			Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса		
2.6. Избор корисника и објављивање коначне листе	20 дана	Утврђена листа од најмање 10 корисника	Изабрано најмање 10 корисника	Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса		
2.7. Потписивање уговора са корисницима	10 дана	Склопљени уговори	Број склопљених уговора	Људски ресурси		Локална самоуправа		
2.8. Откуп домаћинства	30 дана	Откупљена домаћинства	Број откупљених домаћинства	Људски ресурси		Локална самоуправа	КИРС	
2.9. Усељавање откупљених домаћинства	15 дана	Усељено најмање 10 домаћинства	Број усељених домаћинства	Људски ресурси		Локална самоуправа	КИРС	
2.10. Медијска презентација целокупног програма		Објављене информације о програму на локалним ТВ каналима и штампаним медијима	Број и врста ТВ прилога о програму, број чланака у новинама	Простор и време у локалним медијима		Локална самоуправа	КИРС	
2.11. Праћење реализације и оцена успешности програма	3 – 6 месеци од потписивања уговора са корисницима	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, писане извештаје, оцена успешности	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука.	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЛАП-а		Локална самоуправа	КИРС	

Специфичан циљ 3: У периоду од 2022. до краја 2027. године, стамбено збринуту најмање 3 породице изабеглица, ИРЛ и повратника кроз програм обезбеђивања монтажних кућа

Активност	Планирано време за реализацију (од-до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси		Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори средстава		
3.1. Проналажење партнера за спровођење програма и обезбеђивање средстава	5 дана	Пронађени партнери и обезбеђена финансијска средства	Износ обезбеђених средстава. Број партнера	Финансијски ресурси	Донаторска средства	Локална Самоуправа, Донатор	КИРС
3.2. Формирање Комисија за спровођење конкурса	15 дана	Јасно дефинисани критеријуми	Утврђени критеријуми	Људски ресурси	Људски ресурси	Локална самоуправа, Повереник	КИРС
3.3. Дonoшење правилника и утврђивање критеријума за одабир приоритетних породица	30 – 60 дана	Објављен оглас, прикупљене пријаве	Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси	Људски ресурси	Комисија за спровођење конкурса	КИРС
3.4. Расписивање огласа за монтажне куће	30 дана	Утврђена листа од најмање 10 корисника		Људски ресурси	Људски ресурси	Комисија за спровођење конкурса	КИРС
3.5. Избор корисника и објављивање коначне листе	60 дана			Људски ресурси	Људски ресурси	Комисија за спровођење конкурса	КИРС
3.6. Расписивање тендера за избор најповољнијег добављача	15 дана			Људски ресурси	Људски ресурси	ЛС – Служба за јавне набавке	КИРС
3.7. Потписивање уговора са добављачем	15 дана	Потписани уговори	Најмање 10 пород. Стамбено збринуту	Људски ресурси	Људски ресурси	Локална самоуправа	КИРС
3.8. Потписивање уговора са корисницима	90 дана	Постављене куће, усељени корисници	Монтажне куће за најмање 10 пород.	Људски ресурси	Људски ресурси	Локална самоуправа	КИРС
3.9. Постављање монтажних кућа		Објављене информације о програму на локалним ТВ каналима и штампањем медијима	Број и врста ТВ програму, број чланова у новинама	Простор и време у локалним медијима		Локална самоуправа	КИРС
3.10. Медијска презентација целокупног програма		Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, писање извештаја, оцена успешности	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и прелорука.	Особе задужене за праћење и оцењивање овог дела ЛАП-а		Локална самоуправа	КИРС

Специфичан циљ 4: У периоду од 2022. до краја 2027. године, економски оснажити најмање 25 породица избеглих, интерно расељених лица и повратника доделом економских грантова

Активност	Планирано време за реализацију (од-до)	Очекивани резултат	Индикатор(и)	Потребни ресурси			Носилац активности	Партнер/и у реализацији
				Буџет ЛС и/или остали локални ресурси	Остали извори средстава	Локална самоуправа		
4.1. Обезбеђивање финансијских средстава за реализацију програма и потписивање уговора између општине и донатора	5 дана	Обезбеђена потребна Финансијска средства	Износ обезбеђених средстава	Финансијски ресурси	Донаторска средства	Локална самоуправа	КИРС	
4.2. Формирање комисије за спровођење конкурса	15 дана	Формирана комисија	Утврђени критеријуми	Људски ресурси		Локална самоуправа, Повереник		
4.3. Доношење правилника и утврђивање критеријума за одабир приоритетних породица	30 дана	Јасно дефинисани критеријуми	Број пријављених потенцијалних корисника	Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса	КИРС	
4.4. Расписивање огласа за економске грантове	15 дана	Објављен оглас, прикупљене пријаве		Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса	КИРС	
4.5. Израда и објављивање предамиварне листе	20 дана	Утврђена листа од најмање 30 корисника		Људски ресурси		Комисија за спровођење конкурса	КИРС	
4.6. Расписивање Јавне набавке и избор најповољнијег добављача	30 – 60 дана	Расписана јавна набавка		Људски ресурси		Локална самоуправа- Служба за јавне набавке		
4.7. Потписивање уговора са добављачем и испорука грантова	15 дана	Потписани уговор, Број испоручених грантова	Најмање 30 породица економски оснажено	Људски ресурси		Локална самоуправа	КИРС	
2.9. Потписивање уговора са корисницима	15 дана	Потписани уговори	Најмање 30 склопљених уговора	Људски ресурси		Локална самоуправа	КИРС	
2.10. Медијска презентација целокупног програма		Објављене информације о програму на локалним ТВ каналима и штампаним медијима	Број и врста ТВ програма, број чланака у новинама	Простор и време у локалним медијима		Локална самоуправа	КИРС	

2.11. Профена реализације и оцена успешности програма	3 – 6 месеци од испоруке грантова	Циљанье и анализирање информација о реализацији програма, писање извештаја, оцена успешности	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука.	Особе з ажене за прављење и оцењивање овог дела ЈАП-а		Локална самоуправа	КИРС
--	---	---	--	---	--	--------------------	------

ПОГЛАВЉЕ 7.

Ресурси / Буџет

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донаторских буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора, у зависности од исказаних потреба.

Поступајући у складу са донетим националним стратегијама очекује се финансијска подршка и ресорних министарстава.

Процена трошкова реализације ЈАП-а ће се радити за сваку годину посебно, односно за сваки од специфичних задатака који су идентификовани.

У приступу реализације овог ЈАП-а, полазиће се од идентификовања и коришћења свих већ постојећих ресурса у локалној заједници (људских и материјалних), а инсистираће се на већој самоорганизованости и учешћу министарстава у реализацији активности ЈАП-а.

У 2022. години ће започети свеобухватна и интензивна примена Локалног плана. Учешће општине Велика Плана у реализацији пројеката износило би од 5% до 10% од укупне вредности добијених средстава.

ПОГЛАВЉЕ 8.

Аранжмани за примену

Аранжмани за примену ЈАП-а у Општини Велика Плана обухватају локалне структуре и различите мере и процедуре које ће осигурати његово успешно спровођење. У оквиру локалних структура, разликују се:

- 1) Структуре за управљање процесом примене ЈАП-а и
- 2) Структуре које су оперативне и примењују ЈАП

Структура за управљање процесом примене ЈАП-а

Савет за миграције прати реализацију Локалног акционог плана и предлаже мере које треба предузимати ради унапређивања положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника.

Оперативна структура

Оперативну структуру за примену овог Локалног акционог плана у циљу непосредне реализације плана и пројеката развијених на основу ЈАП-а чиниће институције и организације које се на локалном нивоу баве питањима избеглих, интерно расељених лица и повратника. У складу са ЈАП-ом, биће реализована подела улога и одговорности међу различитим актерима у локалној заједници-партнерима у реализацији.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене ЈАП-а.

Праћење и оцена успешности

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛАП-а је да се систематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП-а ради предлагања евентуалних измена у активностима на основу налаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг (као систематски процес прикупљања података) спроводи се континуирано и дугорочно за период 2022-2027. Евалуација (као анализа података и доношење оцене о успешности) вршиће се периодично - једном годишње. Финална евалуација обавиће се на крају 2026. године.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и евалуација укључују целовито сагледавање испуњења активности - задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене Локалног плана ће бити следећи:

- Број нових услуга - локалних мера / програма за избегла, ИРЛ и повратника;
- Обухват избеглих, ИРЛ и повратника новим услугама и мерама;
- Структура корисника/ца услуга и мера / програма;
- Ниво укључености различитих актера у пружање услуга избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
- Обим финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима;
- Структура финансијских средстава издвојених за услуге избеглим, ИРЛ и повратницима (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Методе и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардне методе међу којима су: евидентирање корисника, интервјуи са корисницима (улитници, разговори), анкете, извештавање и др.

На основу члана 25. става 1. тачка 6) и 24) Статута општине Велика Плана ("Међуопштински службени лист општина Велика Плана и Смедеревска Паланка", број 10/19),

Скупштина општине Велика Плана, на 15. редовној седници одржаној 09.03.2022. године, донела је

ОДЛУКУ

О УСВАЈАЊУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА РЕШАВАЊЕ ПИТАЊА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ У ОПШТИНИ ВЕЛИКА ПЛАНА ЗА ПЕРИОД ОД 2022-2027. ГОДИНЕ

I

Усваја се Локални акциони план за решавање питања избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Велика Плана за период од 2022-2027. године, који је саставни део ове одлуке.

II

Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Међуопштинском службеном листу општина Велика Плана и Смедеревска Паланка".

Број: 011-12/2022-I
У Великој Плани, 9. марта 2022. године

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВЕЛИКА ПЛАНА

